A°. 1846. N°. 39.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Vrijdag* en *Zaturdag*, is *f* 5, in de drie maanden.

WOENSDAG 18 FEBRUARI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

POLEN.

Warschau, 2 *febr.* De rijks-kanselier, graaf *von Nesselrode*, is gisteren uit Italië hier aangekomen.

Door de Warschauwer regering is alhier, onder dagteekening van den 5den uitgevaardigd de volgende *afkondiging*:

»Uit hoofde van den hoogen prijs, voortgegaan, hunnen voorraad van graan in de magazijnen te behouden, in de hoop van nog hoogere prijzen er voor te erlangen.

ENGELAND.

Londen, 14 *febr.* Donderdag werden tegen het voorstel het woord de heeren *Colquhoun*, *Heathcote*, *Baring* en *Gaskell*, terwijl hetzelve ondersteund werd door den heer *Wijnne*, lord *Morpeth* en den heer *Roebuck*. Vrijdag werd in de beraadslaging gehoord sir *Howard Douglas* tegen het voorstel. De burggraaf *Villiers* zeide, dat de gebeurtenissen der afgeloopen drie jaren hem hadden bewogen tot verandering zijner opinie en verklaarde, dat hij vast overtuigd was, dat de maatregel den voorspoed des lands en de welvaart van alle standen der maatschappij zoude bevorderen.

Lord *Northland* zeide, dat, hoe wel zijne beginselen onveranderd waren, hij voor het voorstel stemmen zou, want hij voorzag, dat dit vraagstuk moest worden geregeld en aangezien dit het geval was, wilde hij dit liever zien doen door sir *R. Peel*, in wien hij vertrouwen stelde, dan door lord *J. Russell*, dien hij niet vertrouwde. Kolonel *Wood* verklaarde, voornemens te zijn, de bill te ondersteunen, als zijnde het noodzakelijk voor den voorspoed van den handel en de fabrijken des lands, dat de maatregel werd geregeld. Vervolgens werd de zitting wederom verdaagd.

— Uit Limerick meldt men de aankomst van een commissaris-generaal, om maatregelen te nemen, ten einde dat district te voorzien van graan en meel, om in de behoeften te gemoet te komen, ontstaande uit de schaarschte ten gevolge der mislukking van den aardappelen-oogst.

—Uit vrees voor onlusten, wegens de schaarschte in Ierland, worden in sommige districten maatregelen van voorzorg genomen, en naar de punten, waar men het meest voor ongeregeldheden vreest, zijn troepen gezonden. Dit heeft onder de bevolking een onaangenamen indruk teweeg gebragt en in Galway zijn oproerige geschriften aangeplakt, waarbij de inwoners worden opgeroepen, om zich te vereenigen en de troepen uit de stad te verdrijven.

— De debatten over de graanwetten hebben het Lagerhuis bijna de geheele week bezig gehouden, en het schijnt, dat het grootst gedeelte der volgende zal afloopen alvorens het omtrent dezelve tot eene stemming komt. Naarmate de discussie vordert, des te sterker wordt de overtuiging, dat sir *R. Peel* in het Lagerhuis zulk eene meerderheid zal bekomen, dat aan het Hoogerhuis geen alternatief zal overblijven, dan den maatregel eveneens aan te nemen; en algemeen gelooft men, dat het voorstel in de eerste of uiterlijk de tweede week der maand maart kracht van wet zal bekomen. Men zal hebben gezien, dat het de intentie van het gouvernement niet is, om van de gewone routine af te wijken en dat derhalve de verlaging der regten niet zullen worden ten uitvoer gelegd, alvorens de maatregel tot wet verheven zij. Dit is te meer te bejammeren, daar er wezenlijke behoefte is aan oude tarwe en de weinige vreemde tarwe, welke thans in entrepôt ligt, hoofdzakelijk ordinaire kwaliteit is, waaraan thans tot vermenging met nieuwe inlandsche de meeste behoefte is; zoo zelfs, dat verhoogde prijzen daarvoor zijn besteed. Men kan derhalve vooronderstellen, dat, vermits het te verwachten is, dat de nieuwe schaal van regten binnen eene maand in werking zal komen, en dat, zoodra de in entrepôt zijnde tarwe tot het verlaagde regt toegelaten zal worden, er eene goede vraag zal ontstaan, de prijzen aanvankelijk wel eenigsins zullen dalen, doch geene merkbare verandering zal plaats vinden. Intusschen blijft de handel zeer onbedrijvend en gedurende de afgeloopene week toonde het artikel op sommige der provinciale hoofdmarkten eene achteruitgaande neiging.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stockholm, 6 *febr.* Wij beleven hier het bijna ongehoord verschijnsel, dat uit onze noordelijke landen, die zoo zelden in hunne eigene behoeften kunnen voorzien, thans granen op onze markten, en wel over land worden aangevoerd.

Bij koninklijk besluit van 27 januari is bepaald, dat ook zulke vreemde schepen, die niet krachtens tractaten in de Zweedsche havens met de inlandsche zijn gelijk gesteld, in geval zij alleen met granen geladen, in het koningrijk komen, van af de opening der scheepvaart in dit jaar, tot den 1sten juli eenstaande, wat betreft de regten en overige ongelden, dezelfde voorregten als de Zweedsche schepen zullen genieten.

DENEMARKEN.

Koppenhagen, 10 *febr.* De vroeger door het hof en stadgeregt vrijgesproken redacteur van het *Fädrelandet* [illegible] vreemde mogendheden [illegible], is thans door het hof van appel tot 200 Rdl. boete en een jaar censuur veroordeeld. Daarentegen is in eene zaak, waarvan de beslissing met hooge belangstelling werd te gemoet gezien, namelijk, de aanklagt van den fiskaal-generaal tegen drie redenaars, bij eene verleden jaar hier gehouden vergadering der Noordsche studenten, thans eene algeheele vrijspraak gegeven.

PRUISSEN.

Koblentz, 12 *febr.* Eene hoeveelheid van 48,000 scheepels meel, gebrokken uit de militaire magazijnen van Wezel, Keulen, Gulik en Koblentz, is ter beschikking gesteld van den hoofd-president der Rijnprovincie, om te worden uitgedeeld aan de behoeftigen, die de waarde er van zullen betalen volgens de prijzen, die na den aanstaanden oogst zullen worden bepaald. Dit is slechts eene eerste hulp, die bij eene aflevering van eene gelijke hoeveelheid zal gevolgd worden, in geval het meel op de tegenwoordige hooge prijzen zal blijven, en de kooplieden

TE

BELGIE.

Brussel, 15 febr. »De centrale sectie van de Kamer der Representanten heeft gister het onderzoek van het wetsontwerp over het *handelstarief* ten einde gebragt en den heer *d'Elhoungne* benoemd om in de Kamer het verslag uit te brengen.

— »In den senaat is eergisteren door den vicomte *Desmanet de Biesme* verslag gedaan over het ontwerp van wet, betreffende de bevoegdheid van het bewind tot *uitzetting van vreemdelingen.*

— »Omtrent de algemeen ter spraak gekomen oneenigheid van het ministerie, over de voor te stellen bepalingen omtrent het *openbaar onderwijs*, meent het ministeriële dagblad, *l'Émancipation*, dat, even voorbarig als voor acht dagen, reeds de dadelijke indiening van een ontwerp van wet op dit stuk verwacht werd, thans de daaromtrent opgerezen zwarigheden door vergrooting te zwaar getild worden.

— »De gearresteerde ingenieur en aannemer *de Ridder* en *Borguet* hebben thans de vergunning verkregen van met hunne advocaten en aanverwanten te spreken. De heeren *van der Ton* en *Forgeur* van Luik zullen ter verdediging van den aannemer *Borguet* op treden; de ingenieur *de Ridder* heeft de bepleiting van zijne zaak, zegt men, voornamelijk aan den advocaat *van Oberbeke* opgedragen. De onder-ingenieur *Stevens* heeft verkozen zich buitenslands te begeven, maar met kennisgeving dat hij daarmede enkel bedoelt zich aan de voorloopige gevangenzetting te onttrekken, en voornemens is, wanneer de instructie tot vrijheid zal gebragt zijn, ter teregtzitting te verschijnen.

»Het is nog niet te bepalen of en welke andere personen nog mede als beschuldigden in deze zaak zullen betrokken worden; maar, ofschoon misschien het zeggen van een dagblad onjuist is, dat sommige voorname lieden niet zonder beduchtheid daartegen opzien, mag men het er voor houden, dat in dit geding lieden van hoogen rang en stand tot het geven van inlichtingen of getuigenis zullen geroepen worden. De heer *Masui*, een der hoofdambtenaren van het departement der publieke werken, die zich ambtshalve te Turijn bevond, is van daar terug geroepen en wordt heden of uiterlijk morgen hier verwacht. De regter van instructie heeft van den president van de Kamer der Representanten de mededeeling gevraagd van alle bescheiden, gediend hebbende tot het gehouden parlementaire onderzoek, en de griffier heeft in last gekregen, om die stukken, gedrukt en twee vrij lijvige boekdeelen uitmakende, aan het parket te doen toekomen.

— »Bij den burgerlijken stand van deze stad zijn in de maand januari van dit jaar ingeschreven: *sterfgevallen* 355, (mannelijke 204, vrouwelijke 151,) *geboorten* 453, (mannelijke 267, vrouwelijke 186,) *huwelijken* 97, *echtscheidingen* geene."

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 16 febr. Uit het *Weekblad van het Regt* blijkt, dat, bij arrest van den Hoogen Raad, van 22 october 1845, beslist is, dat bij schuldigverklaring aan diefstal uitgemaakt moet worden, dat de voorwerpen dezelfde zijn, als die, door den diefstal ontvreemd, en moet het bewijs daarvan niet zijn gegrond op wettig bewezene, naar des regters overtuiging, de identiteit medebrengende daadzaken, en dat, door de nalating van een en ander, artikel 206 jo. 211, al. 2, strafvordering wordt gehouden.

— Bij vonnis van de arrondissements-regtbank te Rotterdam, van 20 januari jl., is beslist, dat een schipper, die ten dienste eener naamlooze maatschappij vaart, en te dier zake voorzien is van een blanco patent door die maatschappij verkregen, ingevolge artikel 1 der wet van 21 mei 1819 (*Staatsblad* no. 34), in verband met de 9de tabel, bij die wet gevoegd, dat zoodanig schipper nog bovendien tot uitoefening van zijn bedrijf *geen* afzonderlijk patent noodig heeft.

— Onder eenen brief uit den Beemster, van den 15den dezer, leest men het volgende:

»*Post scriptum.* Als iets zonderlings kan ik u melden, dat op den Hoef, niet ver van hier, zich wild gedierte schijnt op te houden, hetwelk het vee in de weiden verscheurt, en wel zoo verregaand, dat men in eene kring van twee uren gaans van omtrek, het vee op zekeren morgen verscheurd gevonden heeft. Van de soort van dit verscheurend gedierte weet men nog niets te melden, daar en tot dusverre nog geen spoor van gevonden is. Men veronderstelt dat het wellig eenig, van een gestrand schip ontvlugt dier kan wezen."

's Gravenhage, 15 febr. Het hoofdbestuur van het fonds, ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, heeft als naar gewoonte eene circulaire aan de onderscheidene districts commissarissen in ons vaderland afgezonden, ten einde dezelve uit te noodigen, in derzelver arrondissementen in tijds gepaste maatregelen te nemen, om de jaarlijksche collecte ten behoeve van gemeld fonds wel te doen slagen. Het is wederom uit het laatste jaarlijksche verslag gebleken, hoe dringend het fonds bij voortduring de ruime bijdragen der ingezetenen behoeft, indien hetzelve op den duur al zijne deelgeregtigden, zoo van het primitive fonds, als die uit den strijd met België, zal blijven ondersteunen, daar het kapitaal dezer instelling, niettegenstaande de menigvuldige beperkingen, welke in het opnemen der deelgeregtigden bereids zijn daargesteld, door gestadigen verkoop van hetzelve en de belangrijke opofferingen, die het fonds heeft ondergaan, belangrijk is verminderd. Hiervan is aan de stedelijke en gemeente-besturen kennis gegeven, met verzoek, om tot het bereiken van het oogmerk des hoofdbestuurs zooveel zulks van hen afhangt, te willen medewerken, door namelijk de ingezetenen hunner stad of gemeente, door de leeraars der onderscheidene godsdienstige gezindheden, in de kerken, om de bovenvermelde redenen, op eene gepaste wijze tot milde bijdragen te doen aansporen en de plaatselijke commissien in hare werkzaamheden behulpzaam te zijn. Men houdt zich overtuigd, dat alle verdere aanbeveling onnoodig zal zijn, om de collecte voor de bovenbedoelde zoo belangrijke instelling een gewenscht resultaat te doen opleveren.

's Gravenhage, 16 febr. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn onderscheidene verzoekschriften betrekkelijk het veefonds, den accijns op den turf, enz., ingekomen; verzending naar de commissie *ad hoc.*

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs:

Over het ontwerp van wet, betrekkelijk de gelijkstelling der schepen onder Russische vlag, de heeren *Hoffman*, *van Panhuys*, *de Mareez van Rijckevorsel* en *Storm*;

Over dat, tot een buitengewone tegemoetkoming aan de Maatschappij van Weldadigheid, de heeren: *Cost Jordens*, *van Rosenthal*, *van Akerlaken*, *van Ryckevorsel* en *Jongsma*;

Over dat, betrekkelijk de schadeloosstelling voor militaire inundatiën, de heeren: *Telting*, *Strens*, *Mutsaers*, *van Ryckevorsel* en *Modderman*;

En over dat over het 1ste boek van het Wetboek van Strafregt, de heeren: *Uytwerf*, *Sterling*, *van Panhuys*, *van Naamen*, *Scheers van Harencarspel* en *den Tex*.

De centrale afdeeling brengt haar algemeen verslag uit over het ontwerp van wet, nopens de bezwaarschriften ter zake der directe belastingen. De beraadslagingen over dat ontwerp worden bepaald op donderdag ochtend, ten 11 ure.

De voorzitter deelt mede, dat, in verband met eene zinsnede, voorkomende in de memorie van toelichting, gevoegd bij het ontwerp van wet, tot voorwaardelijke verhooging van regten op den in- en uitvoer, de regering zich bereid verklaard heeft, om in comité eenige opheldering te geven. De voorzitter, gebruik makende van de bevoegdheid, hem bij artikel 101 der grondwet gegeven, verklaart alzoo de openbare vergadering te zijn overgegaan in comité-generaal.

HH. Exc. de ministers van financiën en van buitenlandsche zaken waren bij dat comité tegenwoordig.

— Een inwoner dezer stad, die achterlijk is in de betaling zijner belasting, kreeg jl. donderdag, voormiddag, invorderende de bepalingen, vervat in de wet van 22 mei 1845 (*Staatsblad* no. 22), en krachtens een door den heer waarnemenden ontvanger der directe belastingen afgegeven, en door de bevoegde autoriteit onderteekend bevel, tot inlegering, in zijn huis een krijgsman, ten einde hem tot betaling te doen overgaan.

Die krijgsman is, wel is waar, in het huis van dien belastingschuldige toegelaten, doch hem werd *voedsel*, een *nachtleger*, ja zelfs eene *plaats aan den gemeenen haard* geweigerd; daarvan aan den heer commissaris van politie kennis gevende, heeft die amblenaar, na persoonlijk onderzoek, naar luid van gezegde wet, van die weigering opgemaakt procesverbaal, welke akte aan den heer officier van justitie bij de arrondissements-regtbank is gezonden. Ten gevolge daarvan kan die inwoner te dier zake, ingevolge artikel 17, worden veroordeeld in eene boete van hoogstens *f* 100, en in eene gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden, enz.

Groningen, 14 febr. De geneeskundige faculteit aan onze hoogeschool heeft dezer dagen het besluit genomen en bereids in aanwending gebragt, om de tot dusver alom bijna gebruikelijke *tentamina* voor het afnemen van de examina geheel af te schaffen. Ieder, die met het hooger onderwijs eenigzins bekend is, zal weldra inzien, dat bij deze wijze van regte tot klagte, »dat de geheime tentamina en de publieke examina grootendeels alle waarde en beteekenis ontnemen," ook weder door onze medische faculteit voor goed wordt weggenomen. En wat zeker ook de vermelding overwaardig is heeft de faculteit daarbij den duur der examens verlengd; — iets, dat gewis eenieders alle toejuiching verdient. Zulke verschijnselen getuigen, dat de geest van vooruitgang, ook aan onze hoogeschool, zich al meer en meer doen gelden.

Regtswezen.

Provinciaal-geregtshof van Overijssel.

Zitting van 13 februari 1846.

Het openbaar ministerie, geëhtimeerde [illegible] tegen [illegible], [illegible] van de brochure: *Kritiek der troonrede*, appellant.

(President: mr. A. W. baron VAN PALLANDT VAN [illegible], raadsheeren: mr. JH. HELMICH, G. [illegible] WICHERLIJN, B. ERCKHOUT, O. [illegible] en A. [illegible] VAN DE GRAAFF. Het openbaar ministerie wordt waargenomen door den heer procureur-generaal mr. P. H. VAN GORKUM).

Zoodra de zaak is afgeroepen, vraagt de president den appellant naar zijnen naam, voornamen, beroep en woonplaats, en geeft daarna het woord aan den raadsheer mr. VAN DE GRAAFF, ten einde aldus [illegible] verslag te doen. Dit verslag bepaalt zich tot de geschiedenis van het geding. Onmiddelijk bij het einde der lezing van het verslag [illegible] van den appellant, mr. [illegible] C. BOISSEVAIN (advokaat te Arnhem) het woord, hetgeen hem door den president, na het hof en het openbaar ministerie gevraagd te hebben, wordt toegestaan.

In eene uitvoerige rede ontwikkelt hij eenige peremtoire exceptiën, waarop hij vermeende de vernietiging van het vonnis des eersten regters te kunnen vorderen, zoordat tot de behandeling der zaak in principale werd overgegaan. Indien het hem toch gelukte zijne overtuiging bij het hof ingang te doen vinden, dat dit strafgeding regtens onbestaanbaar, nietig en van zelf vervallen is, dan zoude hij zich en het hof de treurige moeite besparen van de ontwikkeling eener zoo veel geruchtmakende zaak als deze, en van het ophalen zoude openbare verkondiging van dingen, waarover het beter ware het stilzwijgen te bewaren. Alvorens zijne [illegible] middelen, treedt hij in een betoog over de bezwaren onzer weigering omtrent het vraagpunt, van welke vormen, bij de wet voorgeschreven, in strafgedingen de omissie nietigheid ten gevolge heeft, en stelt [illegible] behandeling voor, de navolgende exceptiën van niet-ontvankelijkheid, voor den eersten regter opgeworpen.

1e. Schending van artikel 94 van het *Wetboek van Strafvordering*, uithoofde dat de feiten, welke de delicten, (waarvoor de beklaagde veroordeeld was) zouden uitmaken, niet in het bevelschrift van regtsingang waren uitgedrukt, hetwelk bij bedoeld artikel op straffe van nietigheid is voorgeschreven, of althans [illegible].

2e. On grond van schending van dezelfde artikelen in verband met artikel 1 en 223, dewijl wij naar de openbare teregtzitting zijn verwezen en gedagvaard ter zake van geheel andere feiten, dan welke in het bevelschrift van regtsingang [illegible].

3e. On grond van regtsweigering en althans van schending en verkeerde toepassing van artikel 90 en 94 van het *Wetboek van Strafvordering*, daar de beklaagde, voor den regter-commissaris gecroepen

zijde, bij een bijschrift van verschijning, waarin het verlatelijke der aanklage niet was uitgedrukt, zich uitdrukkelijk op de bepalingen van artikel 90 en 94 heroepen heeft, en de vernietiging der geregtelijke akten heeft gevraagd, zonder dat door de regtbank daarop is acht geslagen of althans gevolg aan gegeven is.

Na de ontwikkeling dezer exceptiën en de toetsing van de beslissing, daarop door den eersten regter genomen, aan de wet en de regtsbeginselen, wilde hij

4o. aantoonen, dat deze regtsmiddelen in den tegenwoordigen stand van het geding geheel peremtoir zijn, aangezien thans een herstel, door het bevelen eener nieuwe instructie, onmogelijk is geworden, daar het regt tot de strafvordering is verjaard.

5o. Wilde hij aantoonen, zonder in de innerlijke waarde van het vonnis *a quo* te treden, dat het reeds *per se* onbestaanbaar en nietig is, uithoofde van onbevoegde regtspraak en overschrijding van regtsmagt.

Omtrent de drie eerste punten werden door hem hoofdzakelijk dezelfde argumenten ontwikkeld als voor den eersten regter, evenwel met meer uitvoerigheid en nadruk, dewijl pleiter ze thans als peremtoir behandelde en aandrong.

Wat het 4de punt betreft, betoogde pleiter, dat de aanneming van het eerste middel zou ten gevolge hebben de vernietiging van het bevelschrift van regtsingang, waarop mede gevolg is, krachtens artikel 390 van het *Wetboek van Strafvordering*; van het tweede en derde de vernietiging van het vonnis van verwijzing, de dagvaarding en al derzelver gevolgen. Allen zouden peremtoir zijn, omdat eene nieuwe instructie dezer zaak onmogelijk is, uithoofde het delict, waarover de beklaagde is aangeklaagd, door [illegible] november 1845 gepleegd, [illegible] artikel 5 der wet van 1 juni 1880 verjaard is.

Betrekkelijk het 5de punt toonde pleiter aan, dat de eerste regter, door, in strijd met artikel 204 en 205 van het *Wetboek van Strafvordering* de uitspraak van het vonnis, die op de teregtzitting van 3 januari op den 30 daaraanvolgende was bepaald, alsnog tot op den 15den te verdagen, overschrijding van regtsmagt gepleegd had.

Op deze gronden concludeerde hij tot vernietiging van het vonnis des eersten regters, met al wat daaraan [illegible] te rekenen van het bevelschrift van regtsingang van 21 november [illegible].

Het zal onnoodig zijn uitvoeriger verslag van deze regtskundige en uitgewerkte pleitrede te geven, daar wij meenen hoop te kunnen voeden, dat zij mede door den druk ter algemeene kennis zal gebragt worden, hetwelk wij uit het oogpunt van regtswetenschap belangrijk achten.

Na de voordragt en incidentele conclusiën aan de zijde van den appellant, bekwam de procureur-generaal, mr. P. M. VAN GORKUM, het woord en zeide hoofdzakelijk:

Wij hadden niet verwacht, dat toen de verdediger van den appellant, na het uitgebragt verslag van den raadsheer-rapporteur, het woord vroeg, zulks ten einde was, om gronden van nietigheid, deels bij het vonnis *a quo* beslist, deels tegen het vonnis zelf gerigt, *als prejudicieele quaestiën* te doen gelden; anders zouden wij ons uitdrukkelijk tegen dit incidenteel verzoek verzet hebben. In die onzekerheid hadden wij [illegible] niet tegen verzet, om den [illegible] alsof wij den appellant in zijne middelen van verdediging wilden belemmeren of verhinderen. — En de onzekerheid of hij welligt het voornemen had, om den naam des schrijvers van het bericht te schenden, de *Kritiek der Troonrede*, op te geven, hetwelk mogelijk tot andere beschouwingen of beslissingen had kunnen aanleiding geven.

Maar, bij aldien wij hadden kunnen voorzien, dat men aan de zijde van den appellant de bedoelde middelen, tegen het vonnis zelf gerigt, nu reeds had willen aanvoeren, wij zouden het ambtshalve hebben moeten verhinderen, ter overweging, dat de [illegible] bij artikel 247 van het Wetboek van Strafvordering voorgeschreven [illegible] verloord en verbeurd zijn, wanneer zij zonder op ons uitdrukkelijk tegen te zijn, niet bij repliek zijn herhaald, en dat zij, bij gebreke van dien, geacht worden te zijn prijsgegeven, gelijk dit ook in het algemeen regt is aangenomen, omdat de gronden van nietigheid uit de voorloopige instructie ontleend, waarop nu het *middel van verjaring* tevens gebouwd wordt, bij het vonnis van den eersten regter bereids zijn uitgemaakt, en het middel van nietigheid, gegrond op artikel 204 en 205 van hetzelfde Wetboek, ten zake van het herhaalde uitstel der uitspraak langer dan acht dagen door den regter *a quo* opgeworpen tegen het vonnis zelve gerigt is.

Schoon wij wel bij sommige dier gronden niet voorbereid waren, zoo schroomen wij, evenwel, de wederlegging daarvan niet, en behouden ons daaromtrent de wederspraak uitdrukkelijk voor.

Maar wij oordeelen, dat de bedoelde gronden van nietigheid, aan de zijde van den appellant aangevoerd, benevens het middel van verjaring met de beoordeeling en beslissing van de zaak ten principale in een naauw en onafscheidelijk verband staan.

Dat het hooger beroep tegen het vonnis in zijn geheel gerigt is, en niet uit elkander en uit deszelfs verband behoort te worden gerukt.

De gronden van nietigheid toch, zoo even aangevoerd en ontwikkeld, zijn geene *prejudicieele kwestiën*, welke vóór de beslissing der zaak ten principale moeten worden uitgemaakt, maar zijn, werkelijk, *gravamina appellationis*, welke vereenigd en gelijktijdig behooren te worden beoordeeld en beslist.

Het is niet onduidelijk de toeleg van den appellant, om alzoo de beslissing der zaak ten principale te ontwijken.

Het is daarom, dat wij ons wel uitdrukkelijk moeten verzetten tegen eene voorloopige beslissing van de aangevoerde gronden van nietigheid.

Het ingeroepen middel van verjaring is een uitvloeisel der middelen van nietigheid tegen de voorloopige instructie, welke middelen juist een onderwerp van het vonnis *a quo* uitmaken.

Wij herhalen het, welke houding zou het hebben, dat het appel, tegen het *geheële* vonnis gerigt, slechts *gedeeltelijk* voorloopig zou worden behandeld? De zaak zou daardoor uit haar geheel worden gebragt, strijdig met den geest en de bepalingen der wet.

Wij verzetten ons alzoo uitdrukkelijk tegen eene voorloopige beslissing van de middelen van nietigheid, en verlangen, dat het onderzoek onverwijld zal worden voortgezet, onder voorbehoud, echter, om van onze zijde later op de bestrijding dier middelen terug te komen.

Het is dan ook *geheel subsidiair*, dat wij, ten aanzien van de beslising omtrent die middelen van nietigheid, welke, even als het middel van verjaring daaruit ontleend, niet anders zijn dan *gravamina appellationis*, ons in het te nemen requisitoir uitlaten, in het onzekere zijnde, of het hof welligt geraden zal oordeelen, om daarover nu reeds voorloopig uitspraak te doen.

Wij vertrouwen, echter, dat het hof zich met de incidentele vordering van den appellant niet zal vereenigen, en in dat vertrouwen vormen wij het navolgend incidenteel requisitoir.

De procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Overijssel, gehoord den verdediger van den appellant in de voordragt *der middelen van nietigheid* tegen de voorloopige instructie enz., naar aanleiding van artikel 90, 94, 380, 204 en 205 van Wetboek van Strafvordering;

Gelet, dat deze middelen van nietigheid een onderwerp van de beslissing van den eersten regter hebben uitgemaakt en als bezwaren tegen het vonnis *a quo* kunnen en moeten worden aangemerkt;

Requireert, dat het hof zal gelasten, dat die beslissing hopens deze incidentele vordering en deze bezwaren tegen het vonnis *a quo*, gelijktijdig en vereenigd met het onderzoek en de beslissing ten principale, zal plaats hebben, dat alzoo de onverwijlde voortzetting van het onderzoek zal bevelen, en dat aan ons van dit requisitoir zal worden verleend acte.

Subsidiair:

Dat het hof deze middelen van nietigheid als ongegrond aan den appellant zal ontzeggen, en de daarop gebeurde exceptie van verjaring zal verwerpen, met last, dat met het onderzoek onverwijld zal worden voortgegaan, en dat van dit requisitoir zal worden verleend acte.

De heer ROSSEVAIN beloofde, bij repliek nog kortelijk zijne genomen conclusie uit regtswetenschap en jurisprudentie te zullen bij dezelve persisterende, in overweging dat althans zijne exceptie, op grond van artikel 204 en 205 van het *Wetboek van Strafvordering* niet bij den eersten regter was opgeworpen.

De procureur-generaal benuttigde te volharden bij het genomen requisitoir, onder uitdrukkelijk voorbehoud om later op de gronden van nietigheid in de behandeling der zaak zelve terug te komen.

De president verklaarde, dat het hof zich in raadkamer zou begeven ter beraadslaging en de zitting derhalve voor eenigen tijd werd geschorst.

Na eene beraadslaging van omstreeks een uur, werd de zitting heropend. Het hof verstond, bij incidenteel arrest (waarvan wij niet in de gelegenheid zijn gesteld den geheelen inhoud mede te deelen) hoofdzakelijk, dat:

Overwegende, dat de beklaagde tegen het geheele vonnis der arrondissements-regtbank in het algemeen hooger beroep had aangeteekend, en dat derhalve het hof geroepen was om over de geheele zaak in hooger beroep te vonnissen; dat drie der thans voorgedragen exceptiën ook reeds voor den eersten regter waren opgeworpen, en dat ook de *vierde* een bezwaar inhield tegen het vonnis zelf, en alzoo al de opgeworpen exceptiën moesten worden aangemerkt als bezwaren tegen het vonnis zelf, als *gravamina appellationis*, welke allen te gelijk met de zaak ten principale moesten worden voorgedragen, en bij den en hetzelfde arrest behoorden te worden beslist;

Alvorens het hof geroepen was, over deze exceptiën regt te spreken de behandeling der zaak ten principale behoorde vooraf te gaan;

Weshalve het hof gelastte, dat met de behandeling der zaak ten principale zou worden voortgegaan.

Tevens gelastende, dat de verdere behandeling dezer zaak zoude plaats hebben op woensdag den 18den februari aanstaande, des voormiddags ten *tien uren*.

De raadsman van den appellant verklaarde hierop, namens zijn principaal, casatie aan te teekenen van dit incidenteel arrest, verzoekende daarvan acte, en concluderende, op grond van artikel 388 van het Wetboek van Strafvordering, dat de verdere behandeling der zaak mogt worden geschorst, tot dat door den Hoogen Raad ten dien opzigte mogt zijn beslist.

De procureur-generaal merkt aan, dat het een *voorbereidend arrest* of althans een *arrest van instructie* is, en men alzoo eerst later zich van dit middel kan bedienen — en dat de aanteekening van het middel van cassatie volgens de wet ter griffie behoort te geschieden.

De heer ROSSEVAIN beloofde, bij repliek, dat het incidenteel arrest van het hof, zoo even gewezen, ten opzigte der opgeworpen exceptiën, wel degelijk was een eindvonnis, waarop de beslissing van den Hoogen Raad kon worden gevorderd, alvorens ten principale voort te gaan, persisterende bij zijne ten dien opzigte genomene conclusie.

Het hof verleent acte van de verklaring van den verdediger voor den appellant, en continueert de zitting tot woensdag 18 februari aanstaande, ten tien ure.

(*Overgenomen uit het dagblad »Overijssel."*

Ingezonden stukken.

Nieuwe Staatsregtsleer,

VOLGENS DE VINDING VAN HET *OPENBAAR MINISTERIE.*

(*Vervolg van no. 37.*)

De staatswet van 1801 voorzag in het geval van *twijfeling* omtrent het regt verstand van eenig artikel der acte van staatsregeling. In het verloop van 45 jaren heeft ons staatsregt zulken voortgang gemaakt, dat, onder de tegenwoordige grondwet, het geval van *twijfeling* meerendeels, doch de *voorziening* daarin niet meer, bestaat. Vermits met die twijfeling *regtsvervolgingen* gemoeid zijn, en nimmer die twijfeling zelve tot grondslag van deze regtsvervolgingen genomen is, is het moeijelijk te vermijden, ook deze, althans in het voorbijgaan te vermelden, hoezeer de door het openbaar ministerie onder die bedrijven te Arnhem bepleefde *staatsregtelijke uitlegging* uitsluitenderwijze het voorwerp onzer beschouwing is.

In drie onderscheidene provincien zijn die regtsvervolgingen aangelegd, nagenoeg gelijktijdig, en op den oppervlakkigen gelijksoortigen grond, dat door eene booordeeling der fungerende Troonrede, de *Koning* souverein moordgf gesmaad en gelasterd zijn. De beklaagden is door de regtbank te Arnhem vrijgesproken; te Zwolle, tot straf verwezen. Ons gaat hier in de gemelden deelen de vraag aan, of de Koning, bij gelegenheid of ter aanleiding of onder het voorwendsel van de beoordeeling eener Troonrede, op eene strafbare wijze zou kunnen beleedigd zijn, maar eenigijk of eene beoordeeling van dat

staatsleer, moge die beoordeeling op zich zelf onbescheiden of onbetamelijk, ja misschien voor de ontwerpers van dat stuk beleedigend en smadend zijn, maar *zonder* dat daarin de Koning zelf ten zij met betamelijken eerbied genoemd wordt, bepaaldelijk onder de beschrijving van het misdrijf van hoon of laster jegens *den Koning* te brengen is?

Dat het openbaar ministerie zelf die bewering zoo *twijfeling* vatbaar oordeelde, blijkt ontegenzeggelijk uit het *gemotiveerd requisitoir*, waarmede het zich de moeite gaf van zijne vinding met schijn van redenen te Arnhem te doen toelichten. Dat ook die toelichting wederom niet boven *twijfeling* verheven was, is niet minder ontegenzeggelijk gebleken, doordien de regtbank, ofschoon het *feit* (de beoordeeling) geenszins ontkend werd, nogthans den daarmede beschikte van het vermeendelijk daarin gevonden *misdrijf* vrijsprak. Het openbaar ministerie is van die vrijspraak in hooger beroep gekomen en heeft daarmede bewijs gegeven, dat het door een vonnis eener correctionele regtbank *de duisterheid niet opgeheven* achtte. Zal een arrest van een provinciaal geregtshof in dit geval voor meer beslissend te houden zijn? Of is de Hooge Raad der Nederlanden bevoegd, om, waar het op eene twijfeling of verschil omtrent eene *staatsregtelijke uitlegging* aankomt, eene *authentieke interpretatie* naar den zin van het openbaar ministerie uit te spreken?

Ware dit zoo, en gesteld de Hooge Raad kon zich, in het hoogste ressort, die bevoegdheid toekennen, dan wierd zeker, *regtens*, voor het vervolg de *duisterheid*, opgeheven, en onder de beheersching van het daaruit ontstaande regtsbegrip zoude *voortaan* een ieder geraden zijn, zich niet aan eenige beoordeeling van Nederlandsche troonredenen, voor zoo verre het nog gebruikelijk mogt blijven, dat die door den koning werden uitgesproken, te wagen. Maar met dit al zoude daardoor, als reeds gezegd, in den staat der onderwerpelijke regtsvervolging geene verandering ten nadeele van den beklaagde kunnen ontstaan, omdat hem geene schuld kan toegerekend worden, om het bedrijven van een feit, waarvan de strafbaarheid hem eerst door die latere interpretatie zou kennelijk worden. De *duisterheid* van de *twijfeling* omtrent die strafbaarheid zelve, waaraan zoo wel de beproefde toelichting van het openbaar ministerie, als het vrijsprekend vonnis der regtbank de ontegenzeggelijke blijk heeft gegeven, kan in het strafregt niet anders dan *ten voordeele* van den betichte komen, maar buitendien is niet mogelijk staande te houden, dat hij »*boosaardiglijk*" (zoo als de ingeroepen strafwet uitdrukkelijk luidt,) een *misdrijf* zou hebben gepleegd, hetwelk hij niet kon weten immer tot een misdrijf te zullen verklaard worden. Het is daarom, dat wij, al het persoonlijke der zaak te eenemaal ter zijde stellende, het *requisitoir* van het openbaar ministerie, dato 30sten december j.l., aan de regtbank te Arnhem door den Ed. Achtb. heer mr. F SERRURIER voorgelegd, alleen uit het oogpunt van het daarin ontvouwde proefstuk van *staatsregtelijke uitlegkunde* hebben willen beschouwen.

De heer SERRURIER zeide daarbij niet, dat *hij*, de officier van justitie, waarnemende het openbaar ministerie, maar uitdrukkelijk, dat »*het openbaar ministerie*" de strafwet inriep. En wel met den zeldzamen aandrang, en zelfs met de *redundantie* van woorden, dat *het openbaar ministerie* dit deed, niet slechts *zonder daartoe last te hebben bekomen*, maar bovendien nog, (alsof dit niet genoegzaam van zelf en dit gezegde duidelijk ware,) *uit eigen beweging*. Het openbaar ministerie moet zeker van oordeel geweest zijn, dat die ongewone redekunstige *precautie* in het requisitoir hetzelve te stade zou kunnen komen. Wat beweegreden hat tot die meening genoopt hebbe, mag ons onverschillig zijn. Maar *wie* is dat openbaar ministerie, hetwelk zegt *uit eigen beweging* en *zonder daartoe last te hebben bekomen* te handelen? De heer mr. F. SERRURIER is degene, die hetzelve te Arnhem *waarneemt*, *hij* is het derhalve niet. (*Wordt vervolgd.*)

Het Nederlandsche leger verkeert in een tijdstip des jaars, waarin het met gespannen verwachting uitziet naar beschikkingen, die aan het hooge militaire departement gemaakt zijn, ten aanzien van de garnizoenen, welke de onderscheidene korpsen tegen het eerstkomende zullen moeten betrekken.

Men wil goed onderrigt zijn, dat die beschikkingen reeds zouden gemaakt wezen, en dat de weldadige inzigten, gesteund op de duurte der levensmiddelen en de groote kosten, die op het verplaatsen van korpsen voor het rijk loopen, enz. enz., ten deze niet uit het oog zouden verloren zijn, dat er slechts hoognoodzakelijke garnizoenswisselingen voor het jaar 1846 zouden bevolen zijn, en wel dat het bataljon grenadiers, thans te Delft, met een van 's Gravenhage, en het 3de regiment infanterie met het 8ste zouden verwisselen.

Wij erkennen hierin wederom de goede en zoo vaderlijke bedoelingen van den minister van oorlog; echter zoude het schrijver dezes niet doelmatig voorkomen, dat, als het eene waarheid wierd, dat het 3de regiment infanterie zich van Amsterdam, Leiden en Hoorn, kortheidshalve, zou moeten verplaatsen, om het 8ste regiment in Zeeland te vervangen, welk regiment de garnizoenen van het 3de zoude betrekken. Ware het, onder verbetering, niet voegzamer, om het, kortheidshalve, intact te houden, en, ter voorkoming van enorme kosten, zoo voor het rijk, als voor iederen individu, die tot die twee regimenten behooren, dat men het 5de regiment infanterie, dat voor het grootste gedeelte meer in de buurt van Zeeland is, derwaarts zond?? aangezien dit regiment, dat sedert 1835 reeds onderscheiden malen het garnizoen van Bergen-op-Zoom ten deel viel, en nu, sedert twee jaren, zich met onderscheiden klimaten het koste wat het wilde, heeft moeten familiariseren; en klimaat en het verspreid zijn der onderdeelen van dat regiment, welk laatste niet gunstig op het moreel van den soldaat werkt, en op den duur het verband in een goed gedisciplineerd korps met kracht verbrijzelt; — dit alles in aanmerking genomen, doet de kwestie opperen, of het 5de regiment niet even dringende als het 8ste regiment eene noodzakelijke aflossing behoefde? Tot verdere toelichting dient, dat het 5de regiment een bataljon, en wel reeds sedert twee jaren, te Venlo heeft; een bataljon, waarvan de bataljonsstaf, met ruim eene halve kompagnie, te Willemstad; het overige van dat bataljon is te Hellevoetsluis, te Brielle, te fort Bath, te Ellewoutsdijk, te Oolfgensplaat en op het fort de Ruiter, verspreid, (buiten en behalve dat in den gemaaierden zomer kompagniën te Biervliet zijn gedetacheerd geweest); de regiments-staf met de twee overige veld-bataljons zijn te Bergen-op-Zoom, waarvan een bataljon om de vier maanden, en wel op 1o. mei, 1o. september en 1o. januari, uitmarcheert, om het zoo geheel verstroonde bataljon af te lossen, dat nu zoo twee jaren heeft volgehouden; — jaargetijden, zware kosten voor troupgezinnen, neen! dit komt ten aanzien van dat regiment, zoo het schijnt, niet in aanmerking!!!

Onlangs hoorde ik de vraag doen: »zou Z Exc. »de minister van oorlog met de standplaatsen van »het Nederlandsche leger, en vooral met de garnizoe»nen, die het 5de regiment bezet, wel bekend zijn; »en dat dat regiment gedoemd is, jaar in, jaar uit, »om de vier maanden, twee van zijne bataljons »heen en weder te doen scharrelen?? Waarop men te verstaan gaf, dat men dit stellig niet goed wist, dewijl het geenszins in de bedoeling van Z. Exc. ligt, om het 5de regiment, dat even verdienstelijk en braaf is als alle andere, te teisteren."

E..... den 23sten december 1845. F.

Een Nederlander, die de belangen van het leger ter harte neemt.

Advertentiën.

Den 25sten Februarij 1846, des middags ten 5 ure, zullen, in het *Heeren-Logement* te *Velp*, ten overstaan van den Notaris *VAN ROSENTHAL* aldaar, in het openbaar worden verkocht:

30 Stuks gave EIKEN en *twee* stuks dito PEPEREELEN BOOMEN, staande op het landgoed *Ommershof* te *Velp*, alwaar dezelve 8 dagen te voren genommerd te zien zullen zijn.

Belangrijke Houtverkaaping.

Op den 3den Maart eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure, zullen, ten huize van *A. GRUTTERINK*, binnen het Dorp *Vasseveld*, gemeente *Wisch*, (provincie *Gelderland*), ten overstaan van den Notaris *BEKKING* te *Zelhem* deszelfs standplaats hebbende, in het openbaar, aan de meestbiedende, in percelen worden verkocht:

Ongeveer 400 stuks buitengewoon zware EIKENBOOMEN, staande op de Goederen *Kasselder Groot Heustukveld* en *Elsebroek*, onder *Varsseveld*, en toebehoorende aan den Heer Baron *VAN NAGELL*, Heer van *Gartrop*; waaromtrent informatiën zijn te bekomen bij den Heer *G. H. HORSTINK*, Zaakwaarnemer op *Rekhem*, Gemeente *Ambt Doetinchem*.

---

† † † De Ondergeteekenden, Curatoren in het
† † Faillissement van de *GEBR. VAN DEFFEN-*
† *TER*, Winkeliers in Glas- en Aardewerk, te *Arnhem*, brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat, op heden, de rangregeling der Crediteuren in voornoemd Faillissement, door den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in hetzelve definitief is gesloten, als zijnde, binnen den bij de wet bepaalden termijn, daartegen geen verzet gedaan.

Dat dienvolgens, krachtens bevelschrift van gemelden Heer Regter-Commissaris, mede van heden, door de Ondergeteekenden, op Donderdag den 5den Maart 1846, des namiddags ten een ure, in een der Localen van het Paleis van Justitie, te *Arnhem*, ten overstaan van denzelven, zal worden overgegaan tot het AFLEGGEN zuiver REKENING en VERANTWOORDING, wegens het door de Ondergeteekenden gevoerde beheer en daarna tot de percentsgewijze UITBETALING der voorhanden gelden aan de daarop regthebbenden.

Geschiedende deze Afkondiging in voldoening aan Artikel 885 van het Wetboek van Koophandel.

Arnhem, 16 Februarij 1846.

De Curatoren voornoemd.,

Mr. *P. C. A. G. REIGERSMAN*,

q. q.

Te Huur of te Koop:

Een HEERENHUIS en TUIN, bevattende *zeven* KAMERS, KEUKEN, KELDER, ZOLDER en REMISE; zeer vrolijk gesitueerd, aan den Velper Steenstraat, onder *Arnhem*. — *Franco adres* bij den Notaris *GODEFROI* aldaar.

---

† † † Te *Zwolle* wordt gevraagd een HUIS-
† † KNECHT, van de Protestantsche Godsdienst,
† die, buiten het Huiswerk, ook met Paarden kan omgaan en rijden.

Diegenen, welke van goede getuigschriften voorzien en militair geweest zijn, zullen de voorkeur genieten. — Adres, met *franco-brieven*, onder Letter A, aan den Boekhandelaar *H. L. VAN HOOGSTRATEN*, te *Zwolle*.

---

† † † De Ondergeteekende heeft de eer zijne
† † geëerde Standgenooten te berigten, dat hij,
† op heden, zijnen Boekwinkel in de Rijnstraat, Wijk B, No. 89, geopend heeft, bestaande in *Nederduitsche*, *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche* WERKEN, welke bij hem voorhanden of te bestellen zijn; alsmede in alle soorten van KANTOOR-SCHRIJF- en TEEKENBEHOEFTEN, fijne gesatineerde PAPIEREN, PAPIER DE LUXE, ALBUMS, enz.

Tevens berigt hij, dat hij zich ook tot de Boekbinderij bepaalt, en dat den Boekbinder *P. H. BRONBEEK* bij hem werkzaam is en evengenoemde alzoo niet meer voor eigen rekening werkende, zoo neemt hij de vrijheid zich mede in het vervolg bij deszelfs geëerde Begunstigers aan te bevelen, hopende, door eene spoedige en billijke bediening, zich [illegible] te maken.

Arnhem, den 18den Februarij 1846.

J. W. SWAAN.

HET KUNSTWOORDENBOEK

Van wijlen den verdienstelijken *P. WEILAND* wordt thans herdrukt; zal aanmerkelijk vermeerderd, verbeterd en fraai uitgevoerd, (zoo spoedig eene *hette* en *keurige* bewerking zulks gedoogt), het licht zien.

Intusschen bieden wij het publiek de gelegenheid aan, hierop *bestellingen* te doen bij hunne *gewone Boekhandelaars* tot den prijs van

VIJF GULDEN,

mits vóór of tot den EERSTEN APRIL aanstaande; zullende *na dien tijd* de prijs onherroepelijk

ZEVEN GULDEN zijn.

Dordrecht, den 13den Februarij 1846.

BLUSSÉ EN VAN BRAAM.

*** Door *GEBROEDERS FELS*, Boekhandelaren te *Kampen*, is heden uitgegeven en verzonden:

VAL. [illegible]

UTRECHTENAAR

ZAG en HOORDE

BIJ DE

BUEG-[illegible]

AMSTERDAM,

EN VERVOLGENS TE

KAMPEN, ZWOLLE, DEVENTER, [illegible]

PEN en [illegible]

INHOUD:

(voor Arnhem.)

Weg naar *Arnhem* en aankomst aldaar. Wandelingen. De Infirmerie. Het Koffijhuis van FULSAM. De Gelagkamer van DEN DOOLEN in het *Hof van Holland*. *Arnhem's* Handel. De Conversatie. Rijwoede der Arnhemmers. Vermakelijkheden. De KEMPENAAR en SCHUTT. Logementen. Hazeslaap van DEN DOOLEN. Aanzoek der Arnhemsche groentmarkt. Openbare gebouwen. De Akademie voor de afscheidenen. De Hartjesberg van Baron VAN HEECKEREN. *Boven-over en Onder-langs*. Rekening met DEN DOOLEN.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 17 Febr. 5 Ft. 0 Palm. 0 Duim; gew. 0 gev. 22 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.